

Zbiór Orzeczeń

Sprawa C-176/12

Association de médiation sociale
przeciwko
Union locale des syndicats CGT

[wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Cour de cassation (Francja)]

Polityka społeczna — Dyrektywa 2002/14/WE — Karta praw podstawowych Unii Europejskiej — Artykuł 27 — Uzależnienie utworzenia organu przedstawicielskiego pracowników od pewnego progu liczbowego zatrudnianych pracowników — Obliczanie progu liczbowego — Uregulowanie krajowe niegodne z prawem Unii — Rola sądu krajowego

Streszczenie – wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 15 stycznia 2014 r.

1. *Polityka społeczna — Informowanie pracowników i przeprowadzanie z nimi konsultacji — Dyrektywa 2002/14 — Zakres stosowania — Obliczanie progu liczbowego zatrudnianych pracowników — Przepisy krajowe wyłączające z tych obliczeń określoną kategorię pracowników — Niedopuszczalność*

(dyrektywa 2002/14 Parlamentu Europejskiego i Rady, art. 3 ust. 1)

2. *Polityka społeczna — Informowanie pracowników i przeprowadzanie z nimi konsultacji — Dyrektywa 2002/14 — Artykuł 3 ust. 1 — Bezpośrednia skuteczność — Możliwość powołania się na dyrektywę wobec jednostki — Brak*

(dyrektywa 2002/14 Parlamentu Europejskiego i Rady, art. 3 ust. 1)

3. *Polityka społeczna — Informowanie pracowników i przeprowadzanie z nimi konsultacji — Dyrektywa 2002/14 — Artykuł 3 ust. 1 — Obowiązki sądu krajowego — Obowiązek wykładni zgodnej prawa krajowego z prawem Unii — Granice — Poszanowanie ogólnych zasad prawa — Wykładnia prawa krajowego contra legem*

(dyrektywa 2002/14 Parlamentu Europejskiego i Rady, art. 3 ust. 1)

4. *Prawa podstawowe — Karta praw podstawowych Unii Europejskiej — Prawo pracowników do informacji i konsultacji w ramach przedsiębiorstwa — Możliwość powołania w sporze pomiędzy jednostkami w celu spowodowania odstąpienia od stosowania przepisu prawa krajowego niezgodnego z dyrektywą 2002/14 — Wyłączenie — Spoczywający na danym państwie członkowskim ewentualny obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej jednostkom ze względu na niezgodność prawa krajowego z prawem Unii*

(Karta praw podstawowych Unii Europejskiej, art. 27; dyrektywa 2002/14 Parlamentu Europejskiego i Rady, art. 3 ust. 1)

1. Artykuł 3 ust. 1 dyrektywy 2002/14 ustanawiającej ogólne ramowe warunki informowania i przeprowadzania konsultacji z pracownikami we Wspólnocie Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie krajowemu przepisowi, który przy obliczaniu stanu liczebnego personelu przedsiębiorstwa, w szczególności do celów określenia progu warunkującego dopuszczalność utworzenia organu przedstawicielskiego pracowników, wyłącza pracowników zatrudnionych na podstawie umów subwencionowanych.

W istocie co prawda promocja zatrudnienia niewątpliwie jest uzasadnionym celem polityki społecznej, a państwa członkowskie korzystają z szerokiego zakresu uznania przy wyborze środków służących realizacji celów ich polityki społecznej, jednak ten zakres uznania nie może skutkować pozbawieniem znaczenia wprowadzenia w życie podstawowej zasady prawa Unii lub przepisu tegoż prawa.

(por. pkt 26, 27, 29)

2. Artykuł 3 ust. 1 dyrektywy 2002/14 ustanawiającej ogólne ramowe warunki informowania i przeprowadzania konsultacji z pracownikami we Wspólnocie Europejskiej spełnia wymagane przesłanki bezpośredniej skuteczności. W istocie, nawet jeżeli omawiana dyrektywa pozostawia państwom członkowskim pewien zakres uznania, ponieważ nie narzuca państwom członkowskim sposobu, w jaki powinny one uwzględnić pracowników objętych zakresem stosowania tej dyrektywy przy obliczaniu progów zatrudnianych pracowników, to jednak okoliczność ta nie wpływa na precyzyjny i bezwarunkowy charakter ustanowionego w tym przepisie obowiązku niewykluczania z niego określonych kategorii osób, które początkowo zostały objęte tym zakresem.

Należy jednak przypomnieć, że precyzyjny i bezwarunkowy przepis dyrektywy mający na celu przyznanie jednostkom praw lub nałożenie na nie obowiązków nie może być jako taki stosowany w ramach sporu zawisłego wyłącznie pomiędzy jednostkami.

(por. pkt 33–36)

3. Zobacz tekst orzeczenia.

(por. pkt 38–40)

4. Artykuł 27 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, sam bądź w związku z przepisami dyrektywy 2002/14 ustanawiającej ogólne ramowe warunki informowania i przeprowadzania konsultacji z pracownikami we Wspólnocie Europejskiej, należy interpretować w ten sposób, że gdy przepis prawa krajowego dokonujący transpozycji tej dyrektywy okazuje się niezgodny z prawem Unii, to ten artykuł karty nie może być powoływany w sporze pomiędzy jednostkami w celu spowodowania odstąpienia od stosowania tego przepisu prawa krajowego.

W istocie z brzmienia art. 27 karty wynika jasno, że aby artykuł ten wywierał w pełni zamierzone skutki prawne, musi zostać doprecyzowany przez przepisy prawa Unii lub prawa krajowego. W tym względzie zakaz, przewidziany w art. 3 ust. 1 dyrektywy 2002/14 i skierowany do państw członkowskich, dotyczący wyłączenia z obliczenia stanu liczebnego personelu przedsiębiorstwa określonych kategorii pracowników, które początkowo były objęte jego zakresem, nie może bowiem zostać wywiedziony, jako bezpośrednio stosowana zasada prawa, ani z brzmienia art. 27 karty, ani też z objaśnień dotyczących tego artykułu. Artykuł 27 karty nie może zatem być jako taki powoływany w sporze między jednostkami w celu uzasadnienia żądania odstąpienia od stosowania przepisu prawa krajowego niezgodnego z dyrektywą 2002/14. Wniosku tego nie podważa również związek art. 27 karty z przepisami dyrektywy 2002/14, ponieważ – jako że artykuł ten nie wystarcza sam do przyznania jednostkom prawa podmiotowego, które może być powoływane jako takie – nie mogłoby być inaczej w przypadku związku tego artykułu z przepisami omawianej dyrektywy.

Jednakże strona poszkodowana w wyniku niezgodności prawa krajowego z prawem Unii mogłaby powoływać się na orzecznictwo zapoczątkowane wyrokiem z dnia 19 listopada 1991 r. w sprawach połączonych C-6/90 i C-9/90 Francovich i in. w celu ewentualnego uzyskania naprawienia poniesionej szkody.

(por. pkt 45, 46, 48–50; sentencja)